

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

***Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)***

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:811:008:165(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старш. викладач.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання): матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 39 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

ЗМІСТ

Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	3
Мартиненко О.Є., Цвид-Гром О.П. Сім'я австронезійських мов: лексико-граматичні характеристики.....	5
Степенко Д.І., Цвид-Гром О.П. Лексичні полонізми в українській мові.....	7
Шибецький І.О., Марчук В.В. Innovation of beer technology.....	9
Гаврилюк К.О., Погоріла С.Г. Основні чинники комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні лікаря ветеринарної медицини.....	10
Гарська Ю.П., Ігнатенко В.Д. Жести у французькій комунікації.....	12
Ємельянова О.В., Погоріла С.Г. Роль освітнього середовища у формуванні комунікативної компетентності лікаря ветеринарної медицини.....	13
Капелюх В.О., Ігнатенко В.Д. Англіцизми у психології: мовні запозичення та їх вплив на наукову термінологію.....	15
Карнах Я.В., Рєзнік В.Г. Структурно-семантичні та функціональні особливості прикметників у сучасній німецькій мові: теоретичний аспект.....	16
Козачук В.С., Тимчук І.М. Особливості побудови ефективного діалогу між ветеринарним лікарем і власником тварини.....	17
Козлова Я.С., Ігнатенко В.Д. Verlan як соціолінгвістичне явище сучасної французької мови.....	19
Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	20
Міщенко О.С., Рєзнік В.Г. Види та моделі словотвору у сучасній німецькій мові: структурно-семантичний аспект.....	22
Нечоса Д.О., Чернищук Ю.І. Роль молоді в аграрній науці та виробництві України.....	23
Срібна К.С., Погоріла С.Г. Особливості вживання сленгу та жаргону у професійній комунікації лікарів ветеринарної медицини.....	24
Степенко Д.І., Ордіна Л.Л. Роль козацьких літописів у формуванні української історичної термінології.....	26
Красюка А.А., Чернищук Ю.І. Рідна мова як основа стійкої культурної самоособистості.....	27
Шпачук М.М., Чернищук Ю.І. Мова як інструмент культурної ідентифікації в глобалізованому світі.....	28
Федунова О.Є., Цвид-Гром О.П. Латинські запозичення в європейських мовах: лінгвістичний та культурологічний аспекти.....	29
Церковна А.В., Столбецька С.Б. Інтеграція французької лексики в англійську мову: лінгвістичний аналіз.....	31
Шваб М.С., Рєзнік В.Г. Формування міжкультурної компетентності молодших школярів засобами навчання німецької мови.....	32
Скуловатова О.В. Роль та значення діджиталпсихології в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	33
Козоріз Д.С., Пилипенко І.О. Особливості вживання харчових фразеологізмів у сучасному англомовному дискурсі ЗМІ.....	35
В'юнник Д.В., Чернищук Ю.І. Специфіка перекладу поезії.....	36

Ступені порівняння

Категорія ступенів порівняння охоплює позитив, компаратив та суперлатив (*schnell – schneller – am schnellsten*). Це важлива ознака прикметника як носія оціночної інформації.

Словотвірні моделі

Продуктивними в сучасній німецькій мові є суфікси *-lich, -bar, -isch, -haft* (*freundlich, brauchbar, klassisch, leidenschaftlich*). Як зазначає Л. Шмідт, деривація прикметників є активним і динамічним процесом: «Die Derivation von Adjektiven ist ein lebendiger Prozess der Sprachentwicklung» [3, с. 132].

Текстотвірна функція

Прикметники сприяють когезії, уточнюють інформацію та підсилюють стилістичне навантаження тексту. У художніх та публіцистичних жанрах вони є важливим інструментом експресивності й суб'єктивізації мовлення.

Отже, прикметники в німецькій мові мають розвинену морфологічну, семантичну та функціональну структуру. Їхнє використання залежить від контексту, синтаксичної позиції та мовного стилю. Подальше дослідження прикметників сприятиме кращому розумінню механізмів вираження ознаки, оцінки та зв'язності мовлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Helbig G., Buscha D. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. München: Langenscheidt, 2001. 511 p.
2. Stekbauer K. Moderne deutsche Grammatik. Tübingen: Niemeyer, 2002. 225 p.
3. Schmidt L. Wortbildung im Deutschen. Leipzig: Universität Leipzig, 1999. 187 p.
4. Дячук І.О. Функціонально-семантичні особливості прикметників у німецькій мові. Мовознавство. 2015. № 3. С. 95–103.
5. Зайцева Н.В. Словотвірні особливості прикметників у німецькій мові. Київ: Логос, 2017. 128 с.
6. Мельничук О.С. Семантика і функціонування прикметників у сучасній німецькій мові. Вісник Київського лінгвістичного університету. 2020. № 1. С. 45–52.

УДК 316.454.52:636.09:616-051/-059.1

КОЗАЧУК В.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ТИМЧУК І.М.**, канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ЕФЕКТИВНОГО ДІАЛОГУ МІЖ ВЕТЕРИНАРНИМ ЛІКАРЕМ І ВЛАСНИКОМ ТВАРИНИ

Розглядається особливість спілкування ветеринарних лікарів з клієнтами та дотримання професійної етики в роботі. Наведено зразки професійного спілкування та акцентовано увагу на правильності передачі певної інформації, людям, які не зв'язані з медициною.

Ключові слова: комунікація, комунікативна толерантність, невербальне спілкування, правильність мовлення, лікар ветеринарної медицини.

У кожній з сфер професій величезну роль відіграє спілкування, а в ветеринарній медицині воно набуває ще більшого значення, оскільки лікар ветеринарної медицини взаємодіє не лише з мовчазними пацієнтами – тваринами, а й з їхніми власниками, які можуть мати нестабільний емоційний стан та неправильно інформувати про стан свого домашнього улюбленця.

У сучасних умовах розвитку ветеринарної медицини ефективна комунікація між лікарем та власником тварини стає важливою складовою професійної діяльності. Успішна взаємодія у форматі «лікар – клієнт» не лише сприяє правильному розумінню діагнозу та лікування, але й підвищує рівень довіри до фахівця, зміцнює авторитет ветеринарної клініки та позитивно впливає на результати лікувального процесу.

Комунікативна компетентність ветеринарного лікаря — це поєднання мовленнєвих, психологічних та етичних навичок, які забезпечують налагодження відкритого,

доброзичливого і водночас професійного діалогу з власниками тварин. Особливої важливості ця тема набуває у стресових або конфліктних ситуаціях, коли власник перебуває в емоційно нестабільному стані.

На відміну від загальноприйнятої думки, ветеринарна практика потребує не лише глибоких фахових знань, а й розвинених комунікативних навичок. Часто саме здатність лікаря правильно донести інформацію, проявити емпатію, уникнути непорозуміння чи конфліктів визначає ефективність подальшої взаємодії з клієнтом.

У зв'язку з цим, дослідження особливостей побудови діалогу між ветеринаром і власником тварини є надзвичайно актуальним, адже дозволяє виявити типові труднощі у спілкуванні, сформулювати практичні рекомендації для покращення комунікативної культури майбутніх фахівців та забезпечити якісніший сервіс у сфері ветеринарної медицини.

Метою даного дослідження є аналіз основних комунікативних стратегій, які сприяють побудові ефективного діалогу між ветеринарним лікарем і власником тварини, а також виявлення факторів, що впливають на якість взаємодії у професійному середовищі.

Для забезпечення конструктивної комунікації у ветеринарній практиці лікареві доцільно використовувати низку мовленнєвих стратегій, які сприяють кращому порозумінню з власником тварини, зменшенню напруги в складних ситуаціях та підвищенню рівня довіри до фахівця. Серед таких стратегій можна виділити *адаптацію мови до рівня сприйняття клієнта*, що передбачає уникнення вузькоспеціалізованої термінології або її пояснення доступними словами; *використання позитивно забарвленої лексики*, яка дозволяє пом'якшити сприйняття складної інформації (наприклад, замість «проблема» — «питання, яке можна вирішити», замість «смертельно» — «серйозний стан»); *перефразування висловлювань клієнта*, що дає змогу переконатися у правильності розуміння; *підсумування ключових тез* на завершенні розмови для уникнення можливих непорозуміння; *застосування запитань відкритого типу*, які спонукають власника тварини до детальнішого опису ситуації (наприклад: «Що саме вас турбує в поведінці тварини?»). Активне слухання, що проявляється через зоровий контакт, кивання, вербальні сигнали зацікавленості (на кшталт «розумію», «це важливо»), емпатія, відвертість і чесність, які сприяють формуванню довіри між лікарем і клієнтом, повага до клієнта, дозволяють покращити якість комунікації, знизити рівень стресу у власника тварини та забезпечити більш ефективну реалізацію лікувального процесу.

Саме тому потрібно дбати про ефективну комунікацію з власниками тварин, адже вони очікують від спілкування з лікарем почути, що відбувається з їхніми улюбленицями, отримати фахову допомогу, пораду.

Комунікативні навички - ключовий фактор у будь-якій спеціальності, особливе значення має у сферах медицини. Ветеринар повинен уміти чітко та впевнено висловлювати свою думку, а також уважно слухати та не перебивати клієнта. Комунікативна толерантність – це ослаблення чи відсутність реакції на якийсь несприятливий чинник унаслідок зниження чутливості до його впливу[1 с.30]. Комунікативна толерантність проявляється у вміннях адаптувати своє мовлення, тобто лікар повинен вміти пояснити складні медичні терміни зрозумілою мовою, уникаючи професійного сленгу, а також показувати стриманість у надзвичайних ситуаціях, щоб не налякати клієнта.

Невербальне спілкування – це вид передачі інформації між людьми, для якого характерне застосування безсловесної поведінки як головного засобу передачі інформації [2]. Це питання досліджувалося багатьма вченими, зокрема А.Піз, А.Хілл, Ю.Фаст та інші. Сьогодні все більше уваги приділяється невербальному спілкуванню як вагомії частині професійного спілкування. Більшість науковців погоджуються, що саме невербальне спілкування відіграє важливу роль у передачі інформації. Наприклад, А. Піз у своїй книзі «Мова рухів тіла. Як читати думки оточуючих за їх жестами» навів у відсотках співвідношення засобів, за допомогою яких найкраще сприймається інформація: слова –

7%, тон та інтонація голосу – 38% та невербальні засоби – 55% [3].

Отже, побудова ефективного діалогу між ветеринарним лікарем і власником тварини потребує не лише професійної обізнаності, а й розвинених комунікативних умінь. Виявлено, що ключовими чинниками продуктивної взаємодії є: здатність лікаря до активного слухання, вміння адаптувати мовлення до рівня сприйняття клієнта, прояв емпатії та дотримання етичних норм спілкування. Формування комунікативної компетентності має стати обов'язковим компонентом підготовки майбутніх ветеринарних фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чабан О., Хаустова О., Коваль І. Комунікативні навички лікаря .,навч.вид. 2020. С. 45-49
2. Електронний ресурс: Невербальна комунікація. <https://uk.m.wikipedia.org/wiki>
3. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Як читати думки оточуючих за їх жестами., Київ. 2021 С. 98

УДК 811.133.1

КОЗЛОВА Я.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник — **ІГНАТЕНКО В.Д.**, канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

VERLAN ЯК СОЦІОЛІНГВІСТИЧНЕ ЯВИЩЕ СУЧАСНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

У тезах аналізується *verlan* як соціолінгвістичне явище сучасної французької мови. Висвітлено його походження, структурні особливості та роль у формуванні мовної ідентичності в молодіжному середовищі.

Ключові слова: *verlan*, французька мова, сленг, соціолінгвістика, молодіжна культура.

Verlan — це одна з найбільш цікавих і яскравих форм французького сленгу. Його головна особливість полягає у тому, що слова вимовляються або пишуться у зворотному порядку складів. Назва «*verlan*» є своєрідним прикладом самого явища, адже походить від слова *l'envers* (навпаки), яке було переінакшене у *verlan*. Цей мовний феномен з'явився у Франції в XX столітті, особливо поширився серед молоді в передмістях Парижа. *Verlan* виник не лише як форма гри зі словами, але і як спосіб ідентифікації та створення мовної відособленості певних соціальних груп.

Історично *verlan* став популярним серед маргіналізованих спільнот, зокрема іммігрантів, які використовували його як своєрідну «таємну мову», що дозволяла спілкуватися відкрито, але бути незрозумілими для поліції, викладачів або дорослих. Саме тому він має яскраве соціальне забарвлення і часто асоціюється з вуличною культурою, репом, хіп-хопом і субкультурою банльє (передмість). Сьогодні ж *verlan* значно розширив своє використання — багато *verlan*-слів увійшли до повсякденної мови, навіть у літературі, кіно та засобах масової інформації.

Принцип утворення *verlanu* — це інверсія складів у слові. Наприклад, слово *femme* (жінка) перетворюється на *meuf*, *lourd* (важкий або в переносному значенні "дратівливий") стає *relou*, а *bizarre* (дивний) — *zarbi*. Часто такі слова можуть зазнавати подальших змін — наприклад, слово *arabe* (араб) стало *beur*, а згодом утворився ще один рівень *verlanu* — *rebeu*. Такі подвійні форми теж зустрічаються досить часто і вказують на гнучкість і динамічність цього мовного явища.

Хоч *verlan* здебільшого використовується молоддю та в неформальних контекстах, його роль у формуванні сучасної французької ідентичності важко переоцінити. Він не просто є частиною жаргону — це відображення соціальних змін, протесту, творчості та мовної гри. *Verlan* дозволяє мовцям виділити себе, кинути виклик мовним нормам, а також створити власну спільноту через особливу форму комунікації. Деякі слова з *verlanu* настільки популярні, що навіть потрапили до офіційних словників. Наприклад, слово *ouf* (від *fou* — божевільний) або *keuf* (поліцейський, від *flic* → *keufli* → *keuf*).

Варто також зазначити, що не всі слова легко піддаються *verlan*ізації. Іноді зміни